

Predstavitev predloga Zakona o vajeništvu

na posvetu ZŠD na Bledu dne 30. 1. 2017

Nataša Hafner Vojčič,
Direktorat za srednje in višje šolstvo ter izobraževanje
odraslih

Predlog Zakona o vajeništvu

- Pobude delodajalcev in njihovih združenj,
- priporočila Evropske zaveze za vajeništva (The European Alliance for Apprenticeships),
- neskladje med doseženimi poklicnimi kompetencami oseb na trgu dela in potrebami trga dela in
- visok delež brezposelnih mladih.

Aktivnosti Vlade RS (predvsem MIZŠ)

- Socialni sporazum 2015 -2016,
- Koalicijska pogodba,
- program dela Vlade RS,
- vzpostavitev poklicne koordinacije,
- CEDEFOP raziskava(Thematic Country Review on Apprenticeship in Slovenija),
- usklajevanje med socialnimi partnerji za sklenitev slovenske Zaveze za vajeništvo,

Aktivnosti Vlade RS (predvsem MIZŠ)

- Nova Izhodišča za pripravo izobraževalnih programov nižjega in srednjega poklicnega izobraževanja ter programov srednjega strokovnega izobraževanja 2016
- Zakon o slovenskem ogrodju kvalifikacij

Aktivnosti Vlade RS (predvsem MIZŠ)

Delovna skupina za pripravo predloga zakona, ki ga – predstavniki:

- delodajalcev (zbornice),
- sindikatov,
- ministrstev, pristojnih za področje izobraževanja, dela in gospodarstva in Centra Republike Slovenije za poklicno izobraževanje (CPI)

Usklajevanja Predloga zakona o vajeništvu (ZV)

- od 5. julija do 19. avgusta 2016 v javni obravnavi,
- od 19. oktobra do 3. novembra 2016 je v medresorskem usklajevanju,
- Ekonomsko socialni svet, koalicijsko usklajevanje
- Vlada RS sprejme predlog ZV 13. 1. 2017
- 16. 1. 2017 v Državni zbor v prvo obravnavo

Vajeništvo je del sistema poklicnega in strokovnega izobraževanja

- vajeniška oblika izvedbe izobraževalnega programa srednjega poklicnega izobraževanja,
- vajeniška oblika izvedbe programov nadaljnjega poklicnega in strokovnega izobraževanja,
- **prehodnost** med vajeniško in šolsko obliko izvedbe,
- navezava na Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju (**ZPSI**)

Vajeniška oblika izobraževanja

- Najmanj **50%** programa se izvede kot **praktično usposabljanje z delom pri delodajalcu (PUD)** - deloma tudi preko mednarodnih mobilnosti, v MICih.
- Vsaj **40%** programa se izvede v **šoli**, od tega vsi **splošno izobraževalni predmeti**.
- Sodelovanje med šolo in delodajalcem se opredeli v načrtu izvajanja vajeništva.

Status vajenca

Udeleženec rednega izobraževanja ima status **vajenca** po **ZV** in status **dijaka** po **ZPSI**

Za udeležence izrednega izobraževanja veljajo le pravice in obveznosti, ki izhajajo iz **ZV**.

Vajenec:

- **verificirano vajeniško učno mesto,**
- **sklenjena pogodba o vajeništvu z delodajalcem, ki jo registrira pristojna zbornica,**
- **vpis v izobraževalni program, ki se na določeni šoli izvaja v vajeniški obliki - prednost pri vpisu v primeru omejitve vpisa,**
- **starost 15 let za pričetek opravljanja PUD**

Delodajalec mora biti vpisan v **razvid vajeniških učnih mest:**

- ustrezni delovni pogoji in oprema,
- posluje v ustrezni dejavnosti,
- zagotovi ustreznega mentorja – posebno usposabljanje
- spoštuje delovno pravne predpise, izplačuje plače in prispevke zaposlenim in normalno posluje

Zbornice

- verifikacija vajeniških učnih mest,
- razpis vajeniških učnih mest,
- registracija vajeniški pogodb in skrb za redno
- izpolnjevanje obvez delodajalcev,
- sodelovanje s šolo in delodajalci,
- pregled nad izvajanjem vajeništva,
- svetovanje delodajalcem,
- pomoč vajencem pri iskanju delodajalca,
- organizacija opravljanja vmesnih preizkusov,
- posredovanje v sporih med vajenci in delodajalci

CPI opravlja

strokovno, razvojno in svetovalno delo:

- razvoj sistemskih rešitev,
- določitev vsebin programa, ki se bodo izvajale pri delodajalcu,
- koordiniranje priprave katalogov za PUD, izpitnih katalogov za vmesne preizkuse in zaključne izpite,
- krepitev socialnega partnerstva

Komisija za spremljanje izvajanja vajeništva

Minister, pristojen za izobraževanje, imenuje komisijo s 6 člani, ki jih predlagajo: zbornice, ministrstvo, pristojno za izobraževanje, ministrstvo, pristojno za delo, sindikat, delodajalci, šole, ki izvajajo vajeniško obliko izobraževanja.

Naloge komisije: spremljava, priporočila, pobude za nove systemske rešitve, poročila

Pogodba o vajeništvu

- Pravice in obveznosti vajenca in delodajalca,
- KP za dejavnost oz. KP za negospodarske dejavnosti,
- zakon, ki ureja delovna razmerja,
- vajenec lahko odpove pogodbo o vajeništvu brez obrazložitve, delodajalec z obrazložitvijo, v 15 dneh zbornica omogoči sklenitev nove pogodbe,
- podaljšanje pogodbe za največ eno leto.

Pravice vajenca

- Vajeniška nagrada (250, 300 in 400 EUR), ki ne vpliva na družinske prejemke vajenca in njegove družine; ohrani pravico do štipendije
- Povračilo stroškov prehrane in prevoza, stroškov službene poti in terenskega dodatka
- 100% nadomestilo vajeniške nagrade za čas upravičene odsotnosti : osebne okoliščine, ko ne dela zaradi bolezni, prazniki, ki so dela prosti, razlogi na strani delodajalca

Pravice vajenca

- PUD opravlja 36 ur tedensko,
- 30 minutni odmor, dnevni počitek 12 ur, tedenski počitek 48 ur,
- ne opravlja nadur in nočnega dela, ne dela ob praznikih in nedeljah, 6 sobot v šolskem letu,
- 6 tednov neprekinjenih počitnic in še 8 dni ostalih počitnic.

Pravice vajenca

- Posebno varstvo mladoletnih vajencev,
- Posebno varstvo zaradi nosečnosti in starševstva,
- Zavarovanje je urejeno v ZPSI

Vajeništvo v izrednem izobraževanju

- zaposleni,
- brezposelni, ki jih v vajeništvo napoti Zavod RS za zaposlovanje – ohranijo dodatek za aktivnost in dodatek za prevoz in nadomestilo za primer brezposelnosti

Evidence

- razvid vajeniških učnih mest,
- evidenca vajencev,
- evidenca mentorjev,

Osební podatki

Nadzor in varstvo pravic vajenca

- Inšpektorat, pristojen za delo in
- Inšpektorat, pristojen za izobraževanje

Neizpolnjevanje obveznosti iz vajeniškega razmerja s strani delodajalca, kršitev pravic vajenca: pogovor, komisija ali pa takoj uveljavljanje sodnega varstva

Kazenske določbe

za delodajalca kot pravno osebo in odgovorno osebo delodajalca: od 40 do 6000 EUR

za zbornico kot pravno osebo in odgovorno osebo zbornice: od 40 do 3000 EUR

Prehodne določbe

Sofinanciranje stroškov, ki jih imajo delodajalci s praktičnim usposabljanjem vajencev do konca leta 2021

Hvala za vašo pozornost

